

Sygn. akt VI Cz 894/18

POSTANOWIENIE

Dnia 23.08.2018r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Karol Kołodziejczyk (spr.)

Sędziowie: SSO Janina Ignasiak

del. SSR Aleksandra Korusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23.08.2018r.

sprawy z powództwa G. A.

przeciwko J. Ż.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek zażalenia powoda G. A.

od postanowienia zawartego w wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 25 kwietnia 2018r., sygn. akt XII C 3139/16

postanawia:

1. **oddalić zażalenie;**

2. **zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

Sygn. akt VI Cz 894/18

UZASADNIENIE

Postanowieniami zawartymi w pkt 2 i w pkt 4 wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 25 kwietnia 2018 r. Sąd ten zasądził od pozwanego J. Ż. na rzecz powoda G. A. tytułem zwrotu kosztów procesu odpowiednio kwoty 6.525 zł i 4.142 zł.

Powyższe postanowienia – w imieniu powoda - zaskarżył jego pełnomocnik, zarzucając naruszenie postępowania cywilnego, a to :

- przepisu art. 98 § 1,2,3 i 4 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 15 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, poprzez jego wadliwe zastosowanie prowadzące do przyjęcia, że stronie powodowej nie jest należny zwrot całości kosztów procesu w wysokości przez nią wnioskowanej tj. zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w wysokości podwójnej stawki minimalnej, a jedynie wynagrodzenia w wysokości pojedynczej stawki minimalnej w sytuacji, gdy niezbędny nakład pracy radcy prawnego, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawieństw w sądzie, całodniowe wyjazdy na rozprawy, czynności podjęte w sprawie m.in. w celu polubownego

rozwiązania sporu, wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy uzasadniają takie żądanie,

- przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. poprzez wadliwe zastosowanie prowadzące do nieprzyznania na rzecz powoda kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę wynikające z przejazdu pełnomocnika na trasie S. – C. – S. w dniach 15.11. i 15.12. 2017 r., 9.03., 11.04.2018 r., w sytuacji gdy koszty te jako celowe i niezbędne koszty przejazdu profesjonalnego pełnomocnika strony w celu wzięcia udziału w sprawie stanowią koszty procesu.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt II poprzez zasądzenie od pozwanego J. Ż. na rzecz powoda G. A. kwoty 9.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 9.617zł oraz kwoty 2.071,68 zł tytułem kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę na trasie S. – C. – S. w dniach 15.11. i 15.12. 2017 r., 9.03. i 11.04.2018 r., oraz zmianę pkt IV poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 525 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nadto, skarżący wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu I instancji w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, iż powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika na etapie przedsądowego oraz sądowego dochodzenia roszczeń, Sąd nie stwierdził żadnych uchybień ze strony pełnomocnika powoda, wykazał się on należyłą starannością i dbałością o stan sprawy, zwrócono uwagę że pełnomocnik strony powodowej na prowadzenie przedmiotowej sprawy poświęcił czas, którego nie mógł przeznaczyć na podjęcie innych czynności zawodowych, ponadto znacznie przyczynił się do rozstrzygnięcia sprawy. Odnośnie kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę wskazano, że wynikają one z przedłożonego spisu kosztów a ich wysokość została wyliczona w oparciu o stawki przewidziane w rozporządzeniu ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługującej pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.03.2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. Skarży podniósł, iż na zasadzie analogii dopuszczalne jest stosowanie zasad dotyczących tzw. „kilometrówki” do zwrotu kosztów przejazdu pełnomocnikowi tak jak w sytuacji podróży pracownika w relacji z pracodawcą, gdyż pozwalają one oszacować koszty rzeczywiście poniesione.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie w całości wraz z zasądzeniem od powoda kosztów zastępstwa adwokackiego.

Rozpoznając zażalenie, Sąd Okręgowy uznał je za niezasadne.

Jak stanowi § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłaty stanowiące podstawę zasądzania kosztów zastępstwa prawnego ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych określonych w rozdziałach 2-4. W myśl §15 ust. 3 pkt 1-4 w/w rozporządzenia opłatę w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy, jeśli uzasadnia to:

1) niezbędny nakład pracy radcy prawnego, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawień w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie, w tym czynności podjęte w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu;

2) wartość przedmiotu sprawy;

3) wkład pracy radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie;

4) rodzaj i zawilość sprawy, w szczególności tryb i czas prowadzenia sprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów, o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności.

Z kolei, zgodnie z § 2 pkt 5 w/w rozporządzenia (w brzmieniu obowiązującym do dnia 26.10.2016 r.) , stawka minimalna wynosi przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 10.000 zł do 50.000 zł - 4.800 zł., którą to kwotę Sąd Rejonowy w pkt II zasądził (bowiem na koszty złożyły się kwoty: 1.708 zł – opłata sądowa, 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa, oraz 4.800 zł – zwrot kosztów zastępstwa procesowego – łącznie 6.525zł).

Z powyższych regulacji wynika, że sam fakt iż przewidziano w nich możliwość żądania do sześciokrotności stawki minimalnej, nie implikuje obowiązku zasądzania zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie powyżej stawki minimalnej. W każdym przypadku, tj. każdorazowo indywidualnie Sąd ocenia nakład pracy pełnomocnika w konkretnej sprawie.

W realiach badanej sprawy, zważając na czynności dokonywane przez pełnomocnika - przy uwzględnieniu jej charakteru i stopnia skomplikowania (sprawa toczyła się w przedmiocie ochrony paulińskiej, nie była wielowątkową pod względem ilości okoliczności spornych), polegające na przygotowaniu się do rozprawy, wnoszenie o przeprowadzenie dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych, każdorazową obecność na czterech posiedzeniach sądu, składnia pism procesowych, uznać należy iż czynności te świadczą o należytej staranności pełnomocnika, jednakże nie stanowią one podstawy do przyjęcia, iż nakład pracy pełnomocnika wykraczał ponad pewien standard w tego rodzaju sprawach.

Wskazać należy, iż powyżej przytoczone przepisy wskazują na określoną normę, określone minimum standardowo należne stronie tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – przy uwzględnieniu wartości przedmiotu sporu. Wykroczenie ponad stawkę minimalną wymaga zatem również wykazania przez stronę ponadstandardowego nakładu pracy pełnomocnika, który to nakład uzasadniałby to roszczenie – co w uznaniu Sądu odwoławczego w niniejszym zażaleniu nie zostało poczynione. Kryterium tego nie spełnia okoliczność iż pełnomocnik powoła na skutek zaangażowania w przedmiotową sprawę poświęcił swój czas, którego nie mógł przeznaczyć na podjęcie innych czynności zawodowych, gdyż jest to naturalna konsekwencja w tego rodzaju sytuacjach.

Niezasadny był również drugi z wywiedzionych zarzutów, dotyczący nieuwzględnienia kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę. Sąd odwoławczy podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Rejonowego, iż koszty te nie zostały w żaden sposób wykazane. Wbrew twierdzeniom skarżącego, nie czyni zadość temu obowiązkowi próba ustalenia ich na podstawie rozporządzenia ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługującej pracownikowi (...) w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.03.2002 r. w sprawie warunków ustalania (...). Powyższe uregulowania wprowadzają metodę ustalania kosztów podróży pracowników w rozliczeniach z pracodawcą opartą na zasadzie automatyzmu (wynikającym ze wskaźników normatywnych), która określa koszt szacunkowy, co najwyżej jedynie zbliżony do rzeczywistego w określonych przypadkach. Wymienione akty wyznaczają bowiem stawkę maksymalną do obliczenia kosztów używania samochodu prywatnego do celów służbowych w dłuższym okresie czasu, która może być indywidualnie kształtowana na podstawie umowy pomiędzy pracodawcą i pracownikiem (a więc nie musi odpowiadać maksymalnej), a na jej wysokość mają wpływ nie tylko koszty paliwa ale również inne koszty jak np. związane z eksploatacją samochodu. Pomijając już zasadniczą kwestię, iż omawiane regulacje dotyczą wyłącznie stron stosunku pracy, wobec czego nie znajdują zastosowania do osób nie mających takiego statusu, trudno mówić o ponoszeniu takich kosztów przez pełnomocnika strony w sytuacji jednorazowego lub nawet kilkurazowego dojazdu na rozprawę. Z tych powodów ustalony w opisany sposób koszt przejazdu nie może być traktowany jako równoznaczny z wydatkiem pełnomocnika.

Aby zaliczyć do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez pełnomocnika profesjonalnego wydatek z tytułu podróży pełnomocnika w celu wzięcia udziału w czynnościach sądowych zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c., konieczne jest wykazanie (przy spełnieniu kryterium ich niezbędności i celowości), że są to koszty rzeczywiście poniesione, gdyż tylko takie koszty mogą być uznane przez Sąd orzekający za zasadne i obciążające stronę przegrywającą proces (vide

uchwała SN w 29.06.2016 r., sygn. III CZP 26/16). Skarżący nie sprostował temu zadaniu. Nie załączył żadnych dowodów, z których wynikałby rzeczywisty koszt podróży do siedziby Sądu, jak również nie wskazał żadnych innych danych m.in. dotyczących pojazdu (marka, pojemność skokowa silnika, rodzaj zużywanego paliwa), które pozwalałyby na dokonanie ich kontroli (i ewentualnej korekty) przez Sąd orzekający na zasadach ogólnych (art. 233 k.p.c.). Co więcej, z lakonicznej treści przedłożonego spisu nie wynika nawet, że przejazd do Sądu Rejonowego odbył się samochodem.

Całkowicie bezpodstawny okazał się także zarzut dotyczący pkt IV zaskarżonego orzeczenia, gdyż z wniosków zażalenia wynika, że skarżący domagał się jego zmiany, poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w takiej wysokości, w jakiej dokładnie zostały one przyznane na rzecz pozwanego w kwestionowanym rozstrzygnięciu.

W związku z powyższym, na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zażalenie zostało oddalone. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono stosowanie do jego wyniku na podstawie art. 98§ 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).